

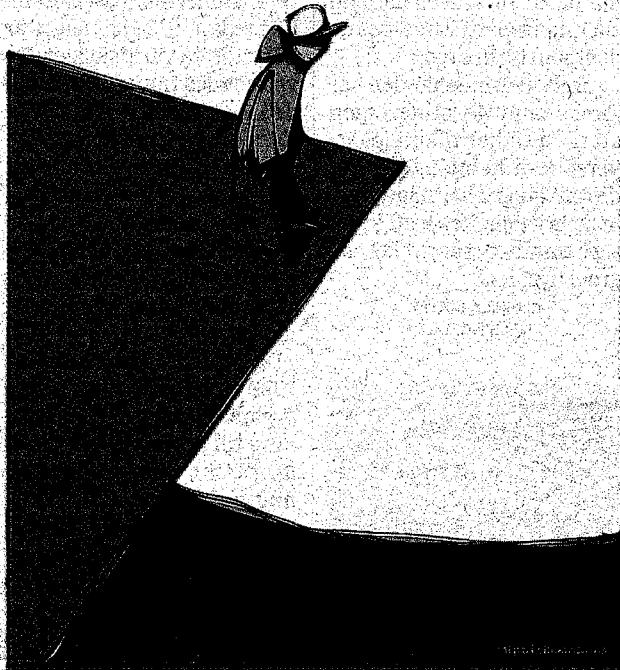
Finslipa metoderna för att undvika problem

UNGDOMSPOLITIK Jag delar helt Tommi Laitios ståndpunkt (Hbl 23.10) att den kommunala ungdomspolitiken måste grundas på en helhetssyn och vända sig till alla ungdomar. Problemet är att ungdomsgruppen inte är enhetlig och att vi därför måste använda oss av skilda instrument för olika slags ungdomar.

I gruppen ser vi två ytterligheter. Den ena utgörs av välarbetade ungdomar med klar inriktning att göra karriär inom stat och samhälle. Den andra utgörs av dem som lika säkert kommer att göra en kriminell karriär. Däremellan grupperar sig majoriteten. Kriminella pojkgång har vi haft i åtminstone hundra år, men de vi har nu i bland annat Göteborg och Stockholm – senast skildrade i Helsingin Sanomat (23.10) – är betydligt allvarigare. Enbart i år har i Göteborg 50 skottlossningar ägt rum. Åtta har dött. Vi har fått ett kvitto på hur ineffektivt det förebyggande arbetet är i Sverige.

Häromkvällen hörde jag på rikssvenska tvnyheter en kriminalkommissarie med lång erfarenhet av gängbearbetning säga: "Det kommer hela tiden nya unga pojkar in i gängen. Får vi inte stopp på denna nyrekrytering kommer vi aldrig att lyckas med vårt arbete."

Just så. I decennier har vi känt till riskfaktorerna för framtida kriminalitet. Utslagning ur skolan är den viktigaste och bakom den ligger vanligen adhd, dyslexi och sociala problem i familjen. Ungdomspolitiken skall främst verka

utanför skolan på ungdomarnas fria tid. De som redan av föräldrarna har fått förutsättningar att aktivt delta i föreningsliv, idrottsliga eller konstnärliga aktiviteter måste ges möjligheter att utveckla sina personligheter. Den delen av ungdomsarbetet är jämförelsevis enkel.

Det besvärliga arbetet gäller den övriga gruppen. En fotbollstränare kan utan vidare träna 10-20 fotbollssugna ungdomar, men en ungdomsarbetare som får hand om en grupp adhdpojkar får sätta gränsen vid tre. Dessutom måste var och en hanteras individuellt beroende på problemens art.

Det är i detta perspektiv som jag ser ungdomsgårdarnas be-

tydelse. Jag känner inte till något effektivare instrument för att nå en stor del av högstadiungdomarna i riskzonen. Ett nära samarbete med skolan och fältassistenter är viktigt för resultatet. Liksom en professionell utbildning till ungdomsarbetare. Inget annat.

Det är detta som Lasse Lindqvist (Hbl 17.10) inte vill förstå. Han vevar runt på ett typiskt svenskt fritidsledarsätt. Jag har hört argumentationen alltför många gånger under mina dryga 40 år i gårdsbranschen, som folkbildare, lärare, forskare (bland annat en doktorsavhandling på temat) och nu som konsult och debattör. Lindqvist får ursäkta men jag är med ålderns rätt

väldigt trött på fritidsledarnas ständiga oförmåga att kritiskt granska den egna situationen och arbetets uppgifter. Respekt för sitt yrkeskunnande är något man skaffar sig och inget man bara får.

A andra sidan förstår jag dem. Jag har själv varit lärare på fritidsledarutbildningen i tio år och vet att den – trots yvig retorik i kursplanen – varken särskilt väl stimulerar till kritiskt tänkande eller försöker föra samman teori och praktik.

Lindqvist har fel när han hävdar att utbildningen ger 80 högskolepoäng. Utbildningen ger 80 folkhögskolepoäng, vilket inte har ett dyft med högskolans poäng att göra. Den är en typisk svensk "yrkeshögskoleutbildning" som bygger på praktiska övningar utan teori. Så skapar man inte en kvalificerad yrkesutbildning där praktiken måste vara teoristyrd för att bli meningsfull. Det har man åtminstone på papperet förstått i Finland. Sedan är det oklart vilken teori som skall styra den finländska utbildningen.

Av Laitios artikel får jag intrycket att Helsingfors är den bästa av världar. Kan det vara sant? Jag är tämligen övertygad om att även finländska städer har anledning att finslipa sina ungdomspolitiska mål och metoder för att åtminstone undgå de värsta av de problem som vi mot bättre vetande har skaffat oss i Sverige.

HANSERIK OLSON,
FILOSOFIE DOKTOR
ESBO